

יגדל ממושך של סוג אחד של זרעים באדמה מוביל עם הזמן לפגיעה ביכולת של היבול לצמוח באותה חלקת אדמה. בין היתר הדבר נובע מכך שהצמחים השונים דוקים למרכיבים שונים מהקרע. כדי להתמודד עם תופעה זו, וכדי לאפשר לאדמה לחדש את כוחותיה, הומצאה השיטה החקלאית של "מחזור זרעים". על פי שיטה זו, מגדלים על אותם השדות מינים שונים של זרעים, ולא מגדלים ברצף ארוך את אותו היבול.

משמיטה למעשה

לפניכם שתי גישות ביחס לאדם ולטבע. קראו את הגישות ובחנו עם איזו אתם מסכימים יותר, ואיזו מהן מבטאת בצורה נאמנה יותר את צורת החיים שלכם:

אני מתנגד לשמירת טבע. עצם הרעיון של שמירה אינו מקובל עליי בשום תחום מתחומי החיים. הרי לא באנו לעולם כדי לשמור או לשמר. העולם אינו מוזאון. מותר להזיז, לקרב, להרחיק, לשנות ולהטביע את חותמנו אנו.

שמייטה... שתוסיף הארץ תבואתה ותתחזק בעומדה שמוטה.

(הרמב"ם, מורה נבוכים, חלק ג, פרק לט)

הצ'יף הגדול בווינגטון (נשיא ארצות הברית) שולח הודעה שהוא רוצה לקנות את אדמתנו. כיצד יכולים אתם לקנות מאתנו את האדמה שהיא כלל לא שלנו, אלא אנו בניה? אין לנו זכות לעשות עם האדמה מה שאנו רוצים. היא גדולה, עצומה וחשובה מאתנו.

הדברים מבוססים על מכתב של הצ'יף האינדיאני משבט דואמיש, אל נשיא ארצות הברית בשנת 1853. התמונה להמחשה.

ורכו הצבעה:

כמה תומכים בעמדה של הצ'יף האינדיאני, וכמה בעמדתו של עמוס עוז? כמה סוברים שהחיים שלהם קרובים יותר לחיים שמתאר הצ'יף האינדיאני, וכמה חשים שחיהם קרובים לאלו שמתאר עמוס עוז?

- האם ניתן לומר ש'שמייטת הזרעים' יכולה להוות חלופה לשמייטה, במובן הזה של נתינת מנוחה לאדמה, כדי שיהיה בכוחה להמשיך ולתת את היבול שבו אנו כפצים?
- למה מתכוון הרמב"ם באומרו שהארץ "תתחזק בעומדה שמוטה"?
- האם אתם מסכימים עם הרמב"ם שזהו אחד הטעמים של השמייטה? הסבירו.
- באתר הקיבוצים השמיעה תמר רז, המגיבה, קול מנוגד לעמדתו של הרמב"ם, וטענה: "האם האדמה כאדם היא, עובדת בשבילנו ומגיע לה לנוח?" האם אתם מסכימים עם טענתה של תמר? מדוע?
- רובנו אינם חקלאים, אך לכולנו יש יחסים עם הטבע ועם האדמה. אילו מעשים אנו יכולים לעשות בשנת השמייטה כדי להיטיב עם הטבע שסביבנו?

עמוס עוז, מעובד מתוך: אהבת הארץ: נגד שמירת הטבע